

Dz.U.01.33.388

2002-06-29	zm. Dz.U.02.74.676	art.164
2002-10-27	zm. Dz.U.02.113.984	art.42
2003-01-01	zm. Dz.U.02.200.1683	art.3
	zm. Dz.U.02.240.2052	art.76
2004-01-01	zm. Dz.U.02.153.1271	art.14
2005-02-05	zm. Dz.U.04.238.2390	art.32
2005-09-01	zm. Dz.U.05.164.1365	art.232

USTAWA

z dnia 25 lipca 1985 r.

o jednostkach badawczo-rozwojowych.

(tekst jednolity)

Rozdział 1**Przepisy ogólne**

Art. 1. 1. Jednostkami badawczo-rozwojowymi, w rozumieniu ustawy, są państwowe jednostki organizacyjne wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, tworzone w celu prowadzenia badań naukowych i prac rozwojowych, których wyniki powinny znaleźć zastosowanie w określonych dziedzinach gospodarki narodowej i życia społecznego.

2. Jednostkami badawczo-rozwojowymi są:

- 1) instytuty naukowo-badawcze,
- 2) ośrodki badawczo-rozwojowe, centralne laboratoria i inne jednostki organizacyjne, których podstawowym zadaniem jest prowadzenie działalności, o której mowa w ust. 1.

3. Jednostki badawczo-rozwojowe posiadają osobowość prawną.

4. Jednostki badawczo-rozwojowe mają prawo używania okrągłej pieczęci z wizerunkiem godła Rzeczypospolitej Polskiej pośrodku i nazwą jednostki badawczo-rozwojowej w otoku.

5. Przepisów ustawy nie stosuje się do instytutów naukowych szkół wyższych i placówek Polskiej Akademii Nauk.

projekty ustaw

Art. 2. 1. Jednostki badawczo-rozwojowe tworzą warunki sprzyjające twórczej pracy i wzrostowi kwalifikacji pracowników.

2. Do zadań jednostek badawczo-rozwojowych w szczególności należy:

- 1) prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych oraz przystosowywanie ich wyników do wdrażania w praktyce,
- 2) upowszechnianie wyników badań naukowych i prac rozwojowych,
- 3) podejmowanie działalności w zakresie doskonalenia metod prowadzenia badań naukowych i prac rozwojowych,

- 4) prowadzenie działalności uzupełniającej, a w szczególności w zakresie szkolenia, informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej, wynalazczości oraz ochrony własności przemysłowej i intelektualnej,
- 5) opracowywanie analiz i ocen dotyczących stanu i rozwoju poszczególnych dziedzin nauki i techniki, a także propozycji w zakresie wykorzystywania w kraju osiągnięć światowej nauki i techniki.

3. Jednostki badawczo-rozwojowe mogą prowadzić produkcję aparatury i urządzeń, a także podejmować inną działalność gospodarczą bądź usługową na potrzeby kraju i eksportu w zakresie objętym przedmiotem ich działania.

3a. Jednostki badawczo-rozwojowe prowadzące badania naukowe lub prace rozwojowe w dziedzinie nauk medycznych uczestniczą w systemie ochrony zdrowia.

4. ⁽¹⁾ Jednostki badawczo-rozwojowe posiadające uprawnienia do nadawania stopni naukowych oraz odpowiednie warunki materialno-techniczne mogą prowadzić studia podyplomowe, na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365).

projekty ustaw

Art. 3. Jednostka badawczo-rozwojowa może być utworzona, jeżeli:

- 1) zaistnieje potrzeba prowadzenia w danej dziedzinie działalności, o której mowa w art. 2 ust. 2,
- 2) zostanie zapewniona niezbędna, odpowiadająca przedmiotowi i zakresowi jej działania:
 - a) liczba pracowników o odpowiednich kwalifikacjach,
 - b) aparatura badawcza, laboratoryjna, potencjał informacyjny oraz sprzęt techniczny i inne niezbędne warunki materialno-techniczne.

akty wykonawcze

Art. 4. 1. Przedmiot i zakres działania jednostki badawczo-rozwojowej, jej nazwę i siedzibę oraz organ sprawujący nad nią nadzór określa akt o jej utworzeniu.

2. Organ tworzący jednostkę badawczo-rozwojową wyposaża ją w środki niezbędne do prowadzenia działalności określonej w akcie o utworzeniu jednostki.

3. Szczegółowy przedmiot i zakres działania jednostki badawczo-rozwojowej określa statut uchwalony przez radę naukową po zaopiniowaniu przez zakładowe organizacje związkowe i zatwierdzony przez organ sprawujący nadzór nad tą jednostką.

3a. Pierwszy statut nowo utworzonej jednostce badawczo-rozwojowej oraz statut jednostce badawczo-rozwojowej powstałej w wyniku połączenia lub podziału jednostek badawczo-rozwojowych nadaje organ sprawujący nadzór nad jednostką badawczo-rozwojową. Pierwszy statut obowiązuje do czasu zatwierdzenia przez organ sprawujący nadzór statutu uchwalonego w trybie ust. 3.

4. Strukturę organizacyjną jednostki badawczo-rozwojowej odpowiadającą jej przedmiotowi i zakresowi działania określa regulamin organizacyjny ustalony przez dyrektora, po zasięgnięciu opinii rady naukowej oraz zakładowych organizacji związkowych.

akty wykonawcze

projekty ustaw

Art. 5. 1. Jednostki badawczo-rozwojowe mogą utworzyć Radę Główną Jednostek Badawczo-Rozwojowych, zwaną dalej "Radą Główną", jako wybieralny organ przedstawicielski tych jednostek.

2. Rada Główna działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu.
3. Kadencja Rady Głównej trwa 3 lata.
4. Rada Główna składa się z 31 członków wybieranych przez elektorów.
5. Elektorzy wybierani są przez rady naukowe jednostek badawczo-rozwojowych spośród pracowników tych jednostek. Rada naukowa jednostki badawczo-rozwojowej zatrudniającej do 300 pracowników wybiera jednego elektora, a jednostki zatrudniającej powyżej 300 pracowników - dwóch elektorów.
6. ⁽²⁾ Rada Główna opracowuje opinie i postulaty w sprawach polityki naukowej i naukowo-technicznej państwa oraz w sprawach warunków i zasad działania jednostek badawczo-rozwojowych, które przedstawia w szczególności Radzie Ministrów, ministrowi właściwemu do spraw nauki oraz innym ministrom.

Rozdział 2

Tworzenie, łączenie, podział, przekształcanie i likwidacja jednostek badawczo-rozwojowych

Art. 6. 1. Rada Ministrów tworzy, w drodze rozporządzenia, jednostki badawczo-rozwojowe mające międzyresortowy lub wielogałęziowy zakres działania, z uwzględnieniem przepisów art. 3 i art. 4 ust. 1 i 2.

2. Właściwy minister w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw nauki oraz ministrem właściwym do spraw finansów publicznych tworzy, w drodze rozporządzenia, inne jednostki badawczo-rozwojowe niż określone w ust. 1, z uwzględnieniem przepisów art. 3 i art. 4 ust. 1 i 2.
akty wykonawcze

Art. 7. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa może być łączona, dzielona, reorganizowana, likwidowana lub przekształcona w przedsiębiorstwo państwowe albo włączona do takiego przedsiębiorstwa, jeżeli nie wykonuje zadań określonych w art. 2 ust. 2 lub zadania te wykonuje nieefektywnie albo gdy przemawiają za tym trwałe i wymierne korzyści ekonomiczne, a także gdy nie wybrano rady naukowej zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 25 ust. 1 i 2.

2. Organ, który utworzył jednostkę badawczo-rozwojową, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw nauki i ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, z własnej inicjatywy po zaopiniowaniu przez radę naukową jednostki albo na wniosek dyrektora lub rady naukowej jednostki badawczo-rozwojowej, w drodze rozporządzenia, przeprowadza jej połączenie, podział, reorganizację, likwidację lub przekształcenie w przedsiębiorstwo państwowe albo włączenie do przedsiębiorstwa państwowego, po uzgodnieniu z organem założycielskim tego przedsiębiorstwa, z uwzględnieniem warunków określonych w ust. 1.

3. Jeżeli połączenie, podział, reorganizacja, likwidacja lub przekształcenie jednostki badawczo-rozwojowej jest dokonywane z inicjatywy własnej organu sprawującego nadzór nad jednostką badawczo-rozwojową lub na wniosek dyrektora, rada naukowa opiniuje ten wniosek.

4. Jeżeli organ, który utworzył jednostkę badawczo-rozwojową, już nie istnieje lub na podstawie art. 6 ustawy nie jest właściwy do utworzenia jednostki badawczo-rozwojowej, jej połączenie, podział, reorganizację, likwidację, przekształcenie w przedsiębiorstwo państwowe lub włączenie do tego przedsiębiorstwa przeprowadza, w drodze rozporządzenia, minister sprawujący nadzór nad tą jednostką badawczo-rozwojową, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw nauki oraz ministrem właściwym do spraw finansów publicznych.

akty wykonawcze
projekty ustaw

Art. 8. 1. Przedsiębiorstwo państwowe powstałe w wyniku przekształcenia jednostki badawczo-rozwojowej lub przedsiębiorstwo państwowe, do którego włączono taką jednostkę, wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki jednostki badawczo-rozwojowej; na przedsiębiorstwo państwowe przechodzą również z mocy ustawy uprawnienia i obowiązki jednostki badawczo-rozwojowej, wynikające z decyzji administracyjnych.

2. Wykreślenie jednostki badawczo-rozwojowej z Krajowego Rejestru Sądowego następuje z urzędu z chwilą wpisania do tego rejestru przedsiębiorstwa państwowego powstałego w wyniku przekształcenia tej jednostki.

3. Wykreślenie z Krajowego Rejestru Sądowego jednostki badawczo-rozwojowej włączonej do przedsiębiorstwa państwowego następuje na wniosek tego przedsiębiorstwa.

4. Do przedsiębiorstwa państwowego powstałego w wyniku przekształcenia jednostki badawczo-rozwojowej stosuje się odpowiednio przepisy o przedsiębiorstwach państwowych.

5. Majątek jednostki badawczo-rozwojowej przekształconej w przedsiębiorstwo państwowe lub włączonej do przedsiębiorstwa państwowego wchodzi w skład funduszu założycielskiego takiego przedsiębiorstwa.

Art. 9. 1. Pracownicy jednostki badawczo-rozwojowej przekształconej w przedsiębiorstwo państwowe lub włączonej do przedsiębiorstwa państwowego stają się z mocy prawa pracownikami takiego przedsiębiorstwa. Do pracowników tych stosuje się przepis art. 23¹ Kodeksu pracy.

2. (skreślony).

3. Za zobowiązania wynikające ze stosunku pracy, powstałe przed przekształceniem jednostki badawczo-rozwojowej w przedsiębiorstwo państwowe lub przed jej włączeniem do przedsiębiorstwa państwowego, odpowiada to przedsiębiorstwo.

Art. 9a. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa, nieposiadająca statusu państwowego instytutu badawczego, w drodze rozporządzenia ministra sprawującego nad nią nadzór, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw nauki oraz ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, może być:

- 1) przekształcona w instytut Polskiej Akademii Nauk - po podjęciu uchwały w tej sprawie przez Prezydium Polskiej Akademii Nauk, w trybie określonym w art. 38 ustawy z dnia 25 kwietnia 1997 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 75, poz. 469 i Nr 141, poz. 943 oraz z 1999 r. Nr 49, poz. 484),
- 2) włączona do państwowej szkoły wyższej - po uzgodnieniu z właściwymi organami szkoły wyższej oraz z ministrem sprawującym nadzór nad tą szkołą,
- 3) włączona do instytutu Polskiej Akademii Nauk - po uzgodnieniu z dyrektorem tego instytutu oraz z Prezesem Polskiej Akademii Nauk.

2. Przekształcenie jednostki badawczo-rozwojowej w instytut Polskiej Akademii Nauk lub jej włączenie do państwowej szkoły wyższej albo do instytutu Polskiej Akademii Nauk przeprowadza organ sprawujący nadzór nad jednostką badawczo-rozwojową z własnej inicjatywy albo na wniosek dyrektora lub rady naukowej tej jednostki.

3. Wykreślenie z Krajowego Rejestru Sądowego jednostki badawczo-rozwojowej:

- 1) przekształconej w instytut Polskiej Akademii Nauk lub włączonej do takiego instytutu - następuje na wniosek dyrektora instytutu Polskiej Akademii Nauk,
- 2) włączonej do państwowej szkoły wyższej - następuje na wniosek rektora tej szkoły.

4. Do jednostki badawczo-rozwojowej przekształconej w instytut Polskiej Akademii Nauk, włączonej do państwowej szkoły wyższej lub do instytutu Polskiej Akademii Nauk stosuje się

odpowiednio przepisy art. 8 ust. 1, art. 9 oraz przepisy o łączeniu jednostek badawczo-rozwojowych.

akty wykonawcze
projekty ustaw

Art. 10. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa może podlegać komercjalizacji i prywatyzacji.

2. Do komercjalizacji i prywatyzacji jednostki badawczo-rozwojowej stosuje się przepisy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych, z zastrzeżeniem ust. 3, 3a, 4 oraz art. 10a i 10b.

3. Komercjalizacja jednostki badawczo-rozwojowej może nastąpić na wniosek:

- 1) dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej, złożony po zasięgnięciu opinii rady naukowej,
 - 2) organu, który sprawuje nadzór nad jednostką badawczo-rozwojową, po zasięgnięciu opinii rady naukowej
- złożony w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw nauki.

3a. Decyzję o prywatyzacji bezpośredniej jednostki badawczo-rozwojowej może podjąć z własnej inicjatywy albo na wniosek dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej, złożony po zasięgnięciu opinii rady naukowej, organ, który sprawuje nadzór nad jednostką badawczo-rozwojową, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw nauki.

4. Do pracowników jednostki badawczo-rozwojowej przekształconej w spółkę handlową stosuje się art. 23¹ Kodeksu pracy.

projekty ustaw

Art. 10a. W spółkach powstałych w wyniku komercjalizacji jednostek badawczo-rozwojowych oraz w spółkach, w których Skarb Państwa objął akcje w wyniku prywatyzacji bezpośredniej jednostek badawczo-rozwojowych, realizujących cel, o którym mowa w art. 1, działa rada naukowa.

projekty ustaw

Art. 10b. 1. Do rady naukowej spółki, o której mowa w art. 10a, należy:

- 1) przedkładanie władzom spółki propozycji perspektywicznych kierunków działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej,
- 2) przeprowadzanie postępowania o nadanie tytułu naukowego na zasadach określonych w odrębnych przepisach,
- 3) przeprowadzanie przewodów doktorskich i habilitacyjnych w zakresie posiadanych uprawnień,
- 4) opiniowanie kierunkowych planów tematycznych i finansowych spółki,
- 5) opiniowanie regulaminu organizacyjnego spółki,
- 6) opiniowanie kwalifikacji osób zatrudnionych na stanowiskach pracowników naukowych i naukowo-technicznych oraz dokonywanie okresowej oceny dorobku naukowego i technicznego tych osób.

2. Do rady naukowej spółki stosuje się art. 24 ust. 3-5 i art. 25-27.

Art. 11. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowe warunki i tryb łączenia, podziału, reorganizacji i likwidacji jednostek badawczo-rozwojowych, uwzględniając w szczególności sposób komisyjnego ustalania stanu majątkowego i organizacyjno-prawnego jednostki, sposób uregulowania zobowiązań oraz zabezpieczenie uprawnień pracowniczych.

akty wykonawcze

Art. 12. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa podlega obowiązkowi wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.

2. Jednostka badawczo-rozwojowa uzyskuje osobowość prawną z chwilą wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego.

projekty ustaw

Rozdział 2a

Państwowy instytut badawczy

Art. 12a. 1. Instytut naukowo-badawczy spełniający warunki określone w art. 3 może otrzymać status państwowego instytutu badawczego, jeżeli zaistnieje potrzeba powierzenia temu instytutowi do wykonywania w sposób ciągły zadań określonych w art. 12b.

2. Nadanie statusu państwowego instytutu badawczego może być dokonane na wniosek ministra sprawującego nadzór nad instytutem naukowo-badawczym, po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw nauki oraz ministrem właściwym do spraw finansów publicznych.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, należy dołączyć ocenę dotychczasowej działalności instytutu naukowo-badawczego, ze szczególnym uwzględnieniem informacji o prowadzonych badaniach naukowych i pracach rozwojowych oraz o ich wynikach, liczbie zatrudnionych pracowników i ich kwalifikacjach oraz o stanie majątkowym tego instytutu, umożliwiającym właściwą realizację zadań, o których mowa w art. 12b.

4. Państwowy instytut badawczy, na zasadzie wyłączności, używa w nazwie określenia "Państwowy Instytut Badawczy".

5. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, dokonuje nadania instytutowi naukowo-badawczemu statusu państwowego instytutu badawczego, uwzględniając w szczególności wymagania, o których mowa w art. 4 ust. 1 i 2, oraz określając zakres zadań tego instytutu, źródła finansowania i wskazując dysponentów środków budżetowych przeznaczonych na realizację tych zadań.

6. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może dokonać pozbawienia statusu państwowego instytutu badawczego, jeżeli ustały przyczyny uzasadniające nadanie tego statusu albo gdy instytut nie wykonuje powierzonych mu zadań.

akty wykonawcze

projekty ustaw

Art. 12b. 1. Do zadań państwowego instytutu badawczego należy wykonywanie:

- 1) zadań określonych w art. 2 ust. 2 oraz
- 2) zadań szczególnie ważnych dla planowania i realizacji polityki państwa, których wykonanie jest niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, obronności i bezpieczeństwa kraju, działania wymiaru sprawiedliwości oraz dziedzictwa narodowego, edukacji i kultury oraz jakości życia obywateli, dotyczących:
 - a) opracowywania i opiniowania standardów w zakresie rynku pracy, ochrony pracy i zabezpieczenia społecznego, ochrony zdrowia, ochrony środowiska, gospodarki żywnościowej, gospodarki przestrzennej, gospodarki bogactwami i zasobami naturalnymi, bezpieczeństwa technicznego, energetycznego i bezpieczeństwa transportu oraz standardów produktów, procesów i usług, a także warunków przestrzegania tych standardów,

b) monitoringu i zapobiegania skutkom zjawisk i wydarzeń mogących stwarzać zagrożenie publiczne, w tym zapobiegania skutkom katastrof naturalnych lub technicznych, noszących znamiona klęski żywiołowej.

2. Zakres zadań państwowego instytutu badawczego, o których mowa w ust. 1 pkt 2, ustala Rada Ministrów w wieloletnich programach, ustanawianych na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014, z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 49, poz. 485, Nr 70, poz. 778 i Nr 110, poz. 1255 oraz z 2000 r. Nr 6, poz. 69, Nr 12, poz. 136, Nr 48, poz. 550 i Nr 95, poz. 1041, Nr 119, poz. 1251 i Nr 122, poz. 1315).

projekty ustaw

Rozdział 3

Zasady gospodarki jednostek badawczo-rozwojowych

Art. 13. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa gospodaruje samodzielnie przydzieloną i nabytą częścią mienia ogólnonarodowego oraz prowadzi samodzielną gospodarkę w ramach posiadanych środków, kierując się zasadami efektywności ich wykorzystania.

2. (skreślony).

3. W przypadku likwidacji jednostki badawczo-rozwojowej, o której mowa w art. 1 ust. 1, jej majątek, po zaspokojeniu wierzytelności, staje się własnością Skarbu Państwa, a o jego przeznaczeniu decyduje organ sprawujący nadzór nad tą jednostką badawczo-rozwojową, po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa, jeżeli odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Niezaspokojone zobowiązania likwidowanej jednostki badawczo-rozwojowej obciążają Skarb Państwa.

4. Jednostka badawczo-rozwojowa może zbywać środki trwałe, stosując przepisy dotyczące państwowych osób prawnych.

5. Podstawą gospodarki jednostki badawczo-rozwojowej jest plan rzeczowo-finansowy ustalany przez dyrektora, po zaopiniowaniu przez radę naukową.

6. Sprawozdanie finansowe jednostki badawczo-rozwojowej zatwierdza organ sprawujący nadzór nad tą jednostką.

projekty ustaw

Art. 14. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa występuje w obrocie we własnym imieniu i na własny rachunek.

2. Jednostka badawczo-rozwojowa pokrywa koszty bieżącej działalności z uzyskiwanych przychodów.

3. Jednostka badawczo-rozwojowa odpowiada za swoje zobowiązania.

4. Jednostka badawczo-rozwojowa nie odpowiada za zobowiązania Skarbu Państwa ani innych osób prawnych. Skarb Państwa nie odpowiada za zobowiązania jednostki badawczo-rozwojowej, z zastrzeżeniem przepisu art. 13 ust. 3.

5. Jednostka badawczo-rozwojowa może osiągać przychody z tytułu wdrażania i upowszechniania wyników swojej działalności oraz uczestniczyć w efektach ekonomicznych powstałych z tego tytułu na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

6. Jednostka badawczo-rozwojowa może uzyskiwać przychody z dotacji budżetowej zgodnie z odrębnymi przepisami, z zastrzeżeniem ust. 7.

7. Państwowy instytut badawczy otrzymuje dotację celową na dofinansowywanie realizacji zadań, o których mowa w art. 12b ust. 1 pkt 2. Wysokość dotacji jest określana w ustawie budżetowej, na wniosek właściwych dysponentów części budżetowych.
projekty ustaw

Art. 15. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa tworzy i dysponuje funduszem jednostki badawczo-rozwojowej.

2. Jednostka badawczo-rozwojowa tworzy zakładowy fundusz świadczeń socjalnych na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

2a. Jednostka badawczo-rozwojowa tworzy zakładowy fundusz nagród.

3. Jednostka badawczo-rozwojowa może tworzyć fundusz wdrożeniowy ze środków przekazanych jej na podstawie umów przez przedsiębiorców wdrażających wyniki prac naukowych lub prac rozwojowych tej jednostki.

4. Niewykorzystane w danym roku kalendarzowym środki funduszy jednostki badawczo-rozwojowej przechodzą na rok następny.

Art. 16. Jednostka badawczo-rozwojowa, w ramach posiadanych możliwości finansowych oraz na podstawie obowiązujących przepisów o wynagradzaniu, ustala samodzielnie wielkość środków na wynagrodzenia.

Art. 17. Wysokość wynagrodzenia dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej ustala organ sprawujący nadzór nad tą jednostką.
projekty ustaw

Art. 18. 1. ⁽³⁾ Jednostka badawczo-rozwojowa jest zwolniona z podatków, z tym że z podatku od nieruchomości oraz podatku rolnego i leśnego na zasadach określonych w odrębnych ustawach.

2. Zwolnieniu nie podlega działalność, o której mowa w art. 2 ust. 3.
orzeczenia sądów
tezy z piśmiennictwa
projekty ustaw

Art. 18a. 1. Jednostki badawczo-rozwojowe są zwolnione z opłat z tytułu użytkowania wieczystego gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność gminy, z wyjątkiem części tych gruntów wykorzystywanej wyłącznie do działalności gospodarczej.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do użytkowania wieczystego gruntów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. Jednostki badawczo-rozwojowe, z tytułu użytkowania wieczystego tych gruntów, ponoszą opłaty określone w przepisach o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.
orzeczenia sądów

Art. 19. Minister właściwy do spraw nauki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowe warunki i sposób gospodarki finansowej jednostek badawczo-rozwojowych, w tym w szczególności określa źródła przychodów tej jednostki, fundusze tworzone przez jednostkę i sposób gospodarowania tymi funduszami.

akty wykonawcze

Rozdział 4

Organy jednostki badawczo-rozwojowej

Art. 20. Organami jednostki badawczo-rozwojowej są:

- 1) dyrektor,
- 2) rada naukowa.

Art. 21. 1. Dyrektor kieruje jednostką badawczo-rozwojową, a w szczególności:

- 1) ustala plany działalności jednostki badawczo-rozwojowej,
- 2) realizuje politykę kadrową,
- 3) zarządza mieniem i odpowiada za wyniki działalności jednostki badawczo-rozwojowej,
- 4) reprezentuje jednostkę badawczo-rozwojową,
- 5) podejmuje decyzje we wszystkich sprawach dotyczących jednostki badawczo-rozwojowej, z wyjątkiem należących do zakresu działania rady naukowej.

2. Dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej powołuje organ sprawujący nadzór nad tą jednostką spośród kandydatów wyłonionych w drodze konkursu, po zasięgnięciu opinii rady naukowej. Dyrektor jest powoływany na okres 5 lat. W razie powołania na funkcję dyrektora osoby niebędącej pracownikiem jednostki badawczo-rozwojowej, powołanie na tę funkcję powoduje równocześnie nawiązanie stosunku pracy w jednostce badawczo-rozwojowej.

3. Funkcję dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej może pełnić osoba:

- 1) posiadająca wyższe wykształcenie,
- 2) posiadająca predyspozycje do organizowania pracy naukowej i badawczej.

4. Wyłonienie kandydata na funkcję dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej następuje w drodze konkursu zarządzanego przez organ sprawujący nadzór nad jednostką badawczo-rozwojową.

5. Konkurs rozstrzyga komisja konkursowa, powołana przez organ sprawujący nadzór nad jednostką badawczo-rozwojową.

6. W skład komisji konkursowej wchodzi trzy osoby zatrudnione w jednostce badawczo-rozwojowej w pełnym wymiarze czasu pracy, wskazane przez jej radę naukową, oraz po dwie osoby wskazane przez ministra właściwego do spraw nauki i przez organ sprawujący nadzór nad jednostką badawczo-rozwojową.

7. Minister właściwy do spraw nauki określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady postępowania konkursowego, uwzględniając w szczególności sposób ogłaszania konkursu, zadania komisji konkursowej, tryb postępowania tej komisji i sposób wyłaniania przez nią kandydatów na funkcje dyrektora.

akty wykonawcze
projekty ustaw

Art. 22. Dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej odwołuje organ sprawujący nadzór nad tą jednostką po zasięgnięciu opinii rady naukowej.
projekty ustaw

Art. 23. 1. Zastępców dyrektora oraz kierowników komórek organizacyjnych prowadzących badania naukowe lub prace rozwojowe powołuje i odwołuje dyrektor. Odwołanie nie powoduje rozwiązania stosunku pracy wobec pracownika jednostki badawczo-rozwojowej.

2. Głównego księgowego oraz kierowników komórek organizacyjnych, niewymienionych w ust. 1, zatrudnia dyrektor.

3. Zastępcą dyrektora do spraw naukowych może być tylko osoba posiadająca tytuł naukowy lub stopień naukowy.

4. Statut jednostki badawczo-rozwojowej może przewidywać:

- 1) stanowisko sekretarza naukowego jednostki badawczo-rozwojowej, do którego przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio,
- 2) powołanie kolegium lub innych organów opiniodawczo-doradczych dyrektora; członków tych organów powołuje i odwołuje dyrektor.

5. Dyrektor jednostki badawczo-rozwojowej może ustanawiać pełnomocników do realizacji określonych zadań i ustalać zakres i czas ich umocowania.
projekty ustaw

Art. 24. 1. Rada naukowa jest organem stanowiącym, inicjującym, opiniodawczym i doradczym jednostki badawczo-rozwojowej w zakresie jej działalności statutowej oraz w sprawach rozwoju kadry naukowej i badawczo-technicznej.

2. W szczególności do zadań rady naukowej należy:

- 1) uchwalanie statutu jednostki badawczo-rozwojowej,
- 2) występowanie z wnioskami do organu sprawującego nadzór nad jednostką badawczo-rozwojową o powołanie lub odwołanie dyrektora tej jednostki,
- 3) ustalanie perspektywicznych kierunków działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej jednostki badawczo-rozwojowej, z tym że w odniesieniu do państwowych instytutów badawczych wymaga to uzgodnienia z organem sprawującym nadzór nad jednostką,
- 4) występowanie z wnioskami w sprawie połączenia, podziału, reorganizacji lub likwidacji jednostki badawczo-rozwojowej oraz inicjowanie przekształcenia tej jednostki,
- 5) opiniowanie kierunkowych planów tematycznych i finansowych jednostki badawczo-rozwojowej oraz rocznych sprawozdań jej dyrektora z wykonania zadań tej jednostki,
- 6) opiniowanie wniosków dotyczących połączenia, podziału lub reorganizacji jednostki badawczo-rozwojowej oraz stałej współpracy tej jednostki z innymi osobami prawnymi,
- 7) opiniowanie regulaminu organizacyjnego jednostki badawczo-rozwojowej,
- 8) opiniowanie kandydatów na funkcje dyrektora, zastępców dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej, sekretarza naukowego oraz kierowników komórek organizacyjnych wskazanych w regulaminie organizacyjnym,
- 9) opiniowanie kwalifikacji osób na stanowiska pracowników naukowych i badawczo-technicznych oraz dokonywanie okresowej oceny dorobku naukowego i technicznego tych pracowników,
- 10) opiniowanie wniosków o przyznawanie stypendiów naukowych,
- 11) przeprowadzanie postępowania o nadanie tytułu naukowego na zasadach określonych w odrębnych przepisach,
- 12) przeprowadzanie przewodów doktorskich i habilitacyjnych w zakresie posiadanych uprawnień.

3. Prawo głosu w sprawach, o których mowa w ust. 2 pkt 9 i 10, posiadają tylko członkowie rady naukowej ze stopniem naukowym lub tytułem naukowym.

4. Prawo głosu w sprawach, o których mowa w ust. 2 pkt 11 i 12, posiadają tylko członkowie rady naukowej ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub tytułem naukowym.

5. Rada naukowa jest uprawniona do zajmowania stanowiska we wszystkich sprawach dotyczących działalności jednostki badawczo-rozwojowej.

projekty ustaw

Art. 25. 1. Członków rady naukowej w liczbie określonej w statucie tej jednostki, jednak nie mniejszej niż 12 osób i nie większej niż 40 osób, wybierają, w głosowaniu tajnym, pracownicy jednostki badawczo-rozwojowej na okres 4 lat.

2. W skład rady naukowej, z zastrzeżeniem ust. 4, wchodzi:

- 1) pracownicy jednostki badawczo-rozwojowej ze stopniem naukowym lub tytułem naukowym, zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy, w liczbie stanowiącej nie mniej niż 30% i nie więcej niż 50% składu rady naukowej,
- 2) pracownicy badawczo-techniczni jednostki badawczo-rozwojowej zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy, w liczbie stanowiącej nie więcej niż 30% składu rady naukowej,
- 3) osoby spoza jednostki badawczo-rozwojowej posiadające tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego, a także osoby wyróżniające się zasobem wiedzy i praktycznym dorobkiem w dziedzinie objętej zakresem działania jednostki badawczo-rozwojowej, w liczbie stanowiącej nie mniej niż 20% i nie więcej niż 50% składu rady naukowej.

3. (skreślony).

4. W skład rady naukowej jednostki uprawnionej do nadawania stopni naukowych wchodzi osoby z tytułem naukowym lub stopniem naukowym doktora habilitowanego w liczbach nie mniejszych niż określone przepisami w sprawie uprawnień jednostek organizacyjnych do nadawania stopni naukowych oraz reprezentujące dziedziny nauki i dyscypliny naukowe odpowiednie do posiadanych przez jednostkę uprawnień; nie mniej niż połowę tych osób powinni stanowić pracownicy danej jednostki badawczo-rozwojowej.

4a. Członkowie rady naukowej zatrudnieni poza jednostką są obowiązani do nieujawniania uzyskanych informacji, stanowiących tajemnicę jednostki badawczo-rozwojowej w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

5. Rada naukowa działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu.

projekty ustaw

Art. 26. 1. Rada naukowa wybiera w głosowaniu tajnym przewodniczącego i jego zastępców.

2. Przewodniczącym rady naukowej może być tylko osoba posiadająca tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego.

3. Funkcja przewodniczącego rady naukowej nie może być łączona z funkcją dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej lub jego zastępcy.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do zastępców przewodniczącego.

5. W posiedzeniach rady naukowej biorą udział dyrektor, przedstawiciele zakładowych organizacji związkowych oraz inne osoby zaproszone przez przewodniczącego rady naukowej.

projekty ustaw

Art. 27. 1. Rozwiązanie stosunku pracy z członkiem rady naukowej w czasie trwania kadencji oraz w ciągu roku po jej upływie wymaga zgody tej rady, z wyjątkiem:

- 1) rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia,
- 2) zwolnienia z pracy na podstawie orzeczenia komisji dyscyplinarnej.

2. Członkowi rady naukowej nie można bez zgody rady naukowej zmienić warunków pracy i płacy na jego niekorzyść w czasie określonym w ust. 1.

3. Działalność w radzie naukowej ma charakter społeczny.

4. Członek rady naukowej zachowuje prawo do wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy z powodu pełnienia swoich zadań w godzinach pracy.

Rozdział 5

Nadzór nad działalnością jednostki badawczo-rozwojowej

Art. 28. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa podlega nadzorowi sprawowanemu przez organ określony w akcie o jej utworzeniu.

2. Organ sprawujący nadzór dokonuje kontroli i oceny działalności jednostki badawczo-rozwojowej oraz pracy dyrektora.

3. Organ sprawujący nadzór w razie stwierdzenia, że decyzja dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej jest sprzeczna z prawem, wstrzymuje jej wykonanie oraz zobowiązuje dyrektora do jej zmiany lub cofnięcia.

4. ⁽⁴⁾ Decyzja organu sprawującego nadzór, o której mowa w ust. 3, może być zaskarżona do sądu administracyjnego.

5. W razie stwierdzenia, że decyzja dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej lub zaniechanie podjęcia decyzji spowodowało stratę finansową, organ sprawujący nadzór nad tą jednostką może ustalić odszkodowanie na zasadach określonych w Kodeksie pracy.

6. Przepis ust. 5 nie wyklucza zastosowania przepisów dotyczących odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

projekty ustaw

Art. 29. 1. Organ sprawujący nadzór może nałożyć na jednostkę badawczo-rozwojową obowiązek wprowadzenia do jej planu zadania lub wyznaczyć jej zadanie poza planem, jeżeli jest to niezbędne do realizacji szczególnie ważnych celów gospodarczych lub społecznych, ze względu na potrzeby obrony kraju, w przypadku klęski żywiołowej bądź w celu wykonania zobowiązań międzynarodowych.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, organ sprawujący nadzór zapewnia jednostce badawczo-rozwojowej środki do wykonania zadania, chyba że wykonanie zadania następuje odpłatnie na podstawie umowy, zawieranej ze stroną finansującą wykonanie zadania, o którym mowa w ust. 1.

3. W razie doznania szkody przez jednostkę badawczo-rozwojową z powodu wykonania zadania nałożonego przez organ sprawujący nadzór, organ ten jest obowiązany do jej naprawienia.

projekty ustaw

Rozdział 6

Pracownicy jednostki badawczo-rozwojowej

Art. 30. Jednostka badawczo-rozwojowa może zatrudniać:

- 1) pracowników naukowych,
- 2) pracowników badawczo-technicznych,
- 3) pracowników inżynieryjno-technicznych,
- 4) pracowników administracyjno-ekonomicznych,
- 5) pracowników bibliotecznych i pracowników dokumentacji naukowej,
- 6) pracowników służby zdrowia,

- 7) pracowników na stanowiskach robotniczych,
- 8) pracowników obsługi i innych.

Art. 31. 1. Do pracowników naukowych i badawczo-technicznych zatrudnionych w niebędących jednostkami badawczo-rozwojowymi państwowymi i spółdzielczych jednostkach organizacyjnych oraz w spółkach handlowych, które prowadzą lub koordynują prace naukowe w wyodrębnionych w tym celu komórkach organizacyjnych, stosuje się odpowiednio przepisy:

- 1) art. 32-48, z wyjątkiem przepisów dotyczących nawiązania stosunku pracy na podstawie mianowania,
- 2) art. 56, 59-61.

2. ⁽⁵⁾ Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Państwowej Straży Pożarnej, powołanych na podstawie odrębnych przepisów na stanowiska naukowe i badawczo-techniczne w państwowych i spółdzielczych jednostkach organizacyjnych oraz w spółkach handlowych.

3. (skreślony).

4. W jednostkach organizacyjnych, o których mowa w ust. 1, może być powołana rada naukowa.

Rozdział 7

Pracownicy naukowci

Art. 32. 1. Pracownikiem naukowym może być osoba o wymaganych ustawą kwalifikacjach naukowych i wysokim poziomie etycznym.

2. Podstawowym obowiązkiem pracownika naukowego jest realizacja celów i zadań jednostki badawczo-rozwojowej, a w szczególności prowadzenie działalności naukowej i rozwojowej, zapewniającej stały rozwój nauki i techniki.

Art. 33. 1. Pracownikiem naukowym jest osoba zatrudniona na stanowisku:

- 1) profesora,
- 2) docenta,
- 3) adiunkta,
- 4) asystenta.

2. Osoby zajmujące stanowisko profesora kontraktowego i docenta kontraktowego nie mogą pełnić funkcji zastępcy dyrektora do spraw naukowych oraz sekretarza naukowego jednostki badawczo-rozwojowej.

3. Na stanowisku docenta można zatrudnić osobę posiadającą stopień naukowy doktora habilitowanego.

4. Na stanowisku profesora można zatrudnić osobę posiadającą tytuł naukowy.

5. Na stanowisku profesora lub docenta, za zgodą rady naukowej, można zatrudnić na podstawie umowy o pracę na czas określony:

- 1) osobę posiadającą tytuł naukowy - na stanowisku profesora, a osobę posiadającą stopień naukowy doktora habilitowanego - na stanowisku docenta,
- 2) osobę niebędącą obywatelem polskim, posiadającą kwalifikacje równorzędne z określonymi w pkt 1, z zachowaniem wymagań określonych w odrębnych przepisach dotyczących cudzoziemców.

6. Do osób, o których mowa w ust. 5 pkt 2, w zakresie ich praw i obowiązków stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zatrudniania na stanowiskach nauczycieli akademickich osób niebędących obywatelami polskimi.

Art. 34. 1. Pracownikami naukowymi są bibliotekarze dyplomowani oraz dyplomowani pracownicy dokumentacji naukowej.

2. Dyplomowani bibliotekarze i dyplomowani pracownicy dokumentacji naukowej są zatrudniani odpowiednio na stanowiskach:

- 1) starszego kustosza dyplomowanego lub starszego dokumentalisty dyplomowanego,
- 2) kustosza dyplomowanego lub dokumentalisty dyplomowanego,
- 3) adiunkta bibliotecznego lub adiunkta dokumentacji naukowej,
- 4) asystenta bibliotecznego lub asystenta dokumentacji naukowej.

Art. 35. 1. Stosunek pracy z pracownikiem naukowym nawiązuje się na podstawie mianowania albo przez zawarcie umowy o pracę.

2. Pracownika naukowego na stanowisko profesora lub docenta mianuje się na czas nieokreślony, z zastrzeżeniem art. 33 ust. 5; mianowania dokonuje organ sprawujący nadzór, na wniosek dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej.

3. Stosunek pracy z innymi pracownikami naukowymi niż określani w ust. 2 nawiązuje się przez zawarcie umowy o pracę.

4. Nawiązanie stosunku pracy z pracownikiem naukowym, dla którego jednostka badawczo-rozwojowa jest dodatkowym miejscem pracy lub miejscem pracy w niepełnym wymiarze czasu pracy, następuje na podstawie umowy o pracę.

5. Pracownicy naukowcy podlegają okresowym ocenom dorobku naukowego i technicznego, dokonywanym przez radę naukową.

5a. Minister właściwy do spraw nauki określa, w drodze rozporządzenia, sposób dokonywania okresowych ocen dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych zatrudnionych w jednostkach badawczo-rozwojowych, uwzględniając w szczególności okresy zatrudnienia, po upływie których dokonuje się oceny pracownika naukowego, tryb dokonywania oceny i wyznaczania przez radę naukową zespołów oceniających oraz tryb rozpatrywania wniosków o dokonanie ponownej oceny, jeżeli pracownik naukowy nie zgadza się z oceną zespołu oceniającego.

6. Odwołanie pracownika naukowego z powierzonej mu funkcji w jednostce badawczo-rozwojowej nie powoduje rozwiązania stosunku pracy.

akty wykonawcze
projekty ustaw

Art. 36. 1. Do obowiązków pracownika naukowego należy realizacja zadań statutowych jednostki badawczo-rozwojowej, w szczególności poprzez:

- 1) twórczą działalność naukową polegającą na rozwiązywaniu problemów naukowych na użytek praktyki społecznej i gospodarczej,
- 2) wprowadzanie do praktyki wyników badań naukowych,
- 3) podnoszenie swoich kwalifikacji,
- 4) upowszechnianie osiągnięć nauki, w tym poprzez publikacje oraz aktywny udział w życiu naukowym,
- 5) kształcenie kadry naukowej,

6) udział w pracach organizacyjnych jednostki badawczo-rozwojowej związanej z pracami naukowymi oraz działalnością dydaktyczną lub artystyczną, a w jednostce badawczo-rozwojowej nadzorowanej przez ministra właściwego do spraw zdrowia - także udzielanie świadczeń zdrowotnych w zakładzie opieki zdrowotnej prowadzonym przez tę jednostkę.

2. Przepisu ust. 1 pkt 5 nie stosuje się do pracowników zatrudnionych na stanowisku asystenta.

3. (skreślony).

4. (skreślony).

tezy z piśmiennictwa

Art. 37. 1. Stosunek pracy z mianowanym pracownikiem naukowym ulega rozwiązaniu z zachowaniem 3-miesięcznego okresu wypowiedzenia na wniosek pracownika, a ponadto w przypadkach:

1) trwałej niezdolności do pracy naukowej, spowodowanej chorobą,

2) (skreślony),

3) otrzymania dwukrotnej negatywnej oceny w trybie określonym w art. 35 ust. 5 i 5a,

4) likwidacji jednostki badawczo-rozwojowej lub jej reorganizacji, połączonej ze zmniejszeniem stanu zatrudnienia.

2. Stosunek pracy z mianowanym pracownikiem naukowym ulega rozwiązaniu bez wypowiedzenia:

1) w razie niezdolności do pracy spowodowanej chorobą, jeżeli okres tej choroby przekracza rok; w szczególnie uzasadnionych przypadkach, po stwierdzeniu przez komisję lekarską poprawy stanu zdrowia i możliwości powrotu do pracy, okres nieobecności w pracy spowodowanej chorobą może być przedłużony ponad rok, nie dłużej jednak niż do dwóch lat,

2) z końcem roku kalendarzowego, w którym pracownik kończy 70 rok życia,

3) w razie rażącego niewywiązywania się pracownika z podstawowych obowiązków pracownika naukowego, stwierdzonego w trybie określonym w przepisie art. 35 ust. 5.

3. Stosunek pracy z mianowanym pracownikiem naukowym może ulec rozwiązaniu w każdym czasie za zgodą stron.

4. Rozwiązania stosunku pracy z mianowanym pracownikiem naukowym, z zachowaniem 3-miesięcznego okresu wypowiedzenia lub bez wypowiedzenia, dokonuje organ, który dokonał mianowania, na wniosek dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej, zaopiniowany przez radę naukową.

tezy z piśmiennictwa

Art. 38. Stosunek pracy mianowanego pracownika naukowego wygasa bez wypowiedzenia z mocy prawa w razie:

1) ukarania w trybie dyscyplinarnym karą zwolnienia z pracy,

2) skazania na karę pozbawienia praw publicznych albo prawa wykonywania zawodu,

3) pozbawienia tytułu naukowego,

4) skazania na karę pozbawienia wolności - po upływie miesiąca od dnia skazania,

5) (skreślony).

tezy z piśmiennictwa

Art. 39. Mianowani pracownicy naukowcy ponoszą odpowiedzialność dyscyplinarną za rażące naruszenie swych obowiązków lub uchybienie godności pracownika nauki.

Art. 39a. Postępowanie dyscyplinarne nie może być wszczęte po upływie czterech miesięcy od dnia powzięcia przez właściwy organ jednostki badawczo-rozwojowej wiadomości o popełnieniu czynu uzasadniającego ukaranie dyscyplinarne i po upływie trzech lat od popełnienia tego czynu. Jeżeli jednak czyn stanowi przestępstwo - okres ten nie może być krótszy od okresu przedawnienia tego przestępstwa.

Art. 39b. 1. Karami dyscyplinarnymi stosowanymi wobec mianowanych pracowników naukowych są:

- 1) upomnienie,
- 2) nagana,
- 3) nagana z pozbawieniem od roku do trzech lat prawa pełnienia funkcji kierowniczych w jednostkach badawczo-rozwojowych,
- 4) wydalenie z pracy.

2. Prawomocne orzeczenie kary wymienionej w ust. 1 pkt 4 powoduje wygaśnięcie stosunku pracy oraz zakaz ubiegania się o zatrudnienie w jednostce badawczo-rozwojowej przez okres pięciu lat.

Art. 40. 1. W sprawach dyscyplinarnych mianowanych pracowników naukowych orzekają:

- 1) w pierwszej instancji - komisje dyscyplinarne powoływane przez organy sprawujące nadzór,
- 2) w drugiej instancji - wyższa komisja dyscyplinarna powoływana przez ministra właściwego do spraw nauki.

2. Członków komisji dyscyplinarnych, w tym przewodniczącego i zastępców przewodniczącego, powołuje się na okres 4 lat.

3. Komisje dyscyplinarne działają w zespołach trzyosobowych.

3a. Komisja dyscyplinarna wszczyna postępowanie dyscyplinarne z dniem zgłoszenia przez rzecznika dyscyplinarnego wniosku o wszczęcie tego postępowania.

3b. Obwiniony ma prawo korzystania z pomocy wybranego przez siebie obrońcy, z zastrzeżeniem przepisów o ochronie tajemnicy ustawowo chronionej. W przypadku gdy rzecznik dyscyplinarny wniósł o orzeczenie kary wydalenia z pracy, a obwiniony nie ma obrońcy z wyboru, przewodniczący składu orzekającego wyznacza obrońcę spośród mianowanych pracowników naukowych.

3c. Komisja dyscyplinarna wydaje orzeczenie po przeprowadzeniu rozprawy.

3d. Od orzeczenia komisji dyscyplinarnej jednostki badawczo-rozwojowej strony mogą odwołać się do wyższej komisji dyscyplinarnej w ciągu 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia.

3e. ⁽⁶⁾ Od orzeczeń wyższej komisji dyscyplinarnej przysługuje odwołanie do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania obwinionego sądu apelacyjnego - sądu pracy i ubezpieczeń społecznych. Od orzeczenia sądu apelacyjnego kasacja nie przysługuje.

3f. Do rozpatrzenia odwołania stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o apelacji.

4. Minister właściwy do spraw nauki, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowe zasady powoływania i organizacji komisji dyscyplinarnych, zasady wyznaczania składów orzekających, rzeczników dyscyplinarnych, tryb postępowania dyscyplinarnego, wykonywania kar dyscyplinarnych oraz ich darowania i zatarcia.

akty wykonawcze
projekty ustaw

Art. 41. Pracownik naukowy zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, podejmując dodatkowe zatrudnienie w ramach stosunku pracy, ma obowiązek zawiadomić o tym dyrektora jednostki.

Art. 42. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie do pracowników naukowych stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące pracowników naukowych w szkołach wyższych.

Rozdział 8

Pracownicy badawczo-techniczni

Art. 43. Podstawowym obowiązkiem pracownika badawczo-technicznego jest realizacja celów i zadań jednostki badawczo-rozwojowej, a w szczególności aktywne współdziałanie w rozwiązywaniu problemów naukowo-technicznych, prowadzenie prac zmierzających do ich praktycznych zastosowań oraz uczestniczenie w ich wdrażaniu i upowszechnianiu.

Art. 44. 1. Pracownikiem badawczo-technicznym jest osoba zatrudniona na stanowisku:

- 1) głównego specjalisty badawczo-technicznego,
- 2) starszego specjalisty badawczo-technicznego,
- 3) specjalisty badawczo-technicznego.

2. Na stanowisku głównego specjalisty badawczo-technicznego można zatrudnić osobę posiadającą stopień naukowy doktora lub specjalizację zawodową II stopnia albo posiadającą uprawnienia określone ustawą o rzecznikach patentowych.

3. Na stanowisku starszego specjalisty badawczo-technicznego można zatrudnić osobę, która posiada:

- 1) specjalizację zawodową I stopnia - w zawodach, w których specjalizacja została wprowadzona odrębnymi przepisami, lub
- 2) dyplom ukończenia szkoły wyższej i odpowiednio udokumentowany znaczny dorobek badawczy lub projektowy, patentowy, osiągnięcia organizacyjne, ekonomiczne, artystyczne bądź równorzędne - w zawodach, w których specjalizacja nie została wprowadzona, oraz co najmniej 5-letni staż pracy w danej specjalności.

4. Na stanowisku specjalisty badawczo-technicznego można zatrudnić osobę, która posiada:

- 1) dyplom ukończenia szkoły wyższej i odpowiednio udokumentowany dorobek badawczy lub projektowy, konstrukcyjny, technologiczny, patentowy, osiągnięcia organizacyjne, ekonomiczne, artystyczne bądź równorzędne oraz
- 2) 5-letni staż pracy w danej specjalności.

Art. 45. Pracownicy badawczo-techniczni podlegają okresowym ocenom dorobku badawczego i technicznego, zgodnie z przepisami, o których mowa w art. 35 ust. 5a.

Art. 46. Do obowiązków pracownika badawczo-technicznego należy realizacja zadań statutowych jednostki badawczo-rozwojowej, w szczególności poprzez:

- 1) współuczestniczenie w rozwiązywaniu problemów naukowych realizowanych przez jednostkę badawczo-rozwojową,
- 2) przystosowywanie rezultatów badań do potrzeb praktyki,
- 3) prowadzenie prac w dziedzinie projektów, konstrukcji, technologii, organizacji, metod leczniczych i udział we wprowadzaniu ich do praktyki,
- 4) prowadzenie prac doświadczalnych,

- 5) prowadzenie prac związanych z ochroną własności przemysłowej, praw autorskich i wynalazczości,
- 6) uczestniczenie w pracach organizacyjnych związanych z działalnością, o której mowa w pkt 1-4.

Art. 47. Nawiązanie stosunku pracy z pracownikiem badawczo-technicznym następuje na podstawie umowy o pracę.

Art. 48. Do pracowników badawczo-technicznych stosuje się przepis art. 41.

Rozdział 9

Pracownicy inżynieryjno-techniczni

Art. 49. 1. Pracowników inżynieryjno-technicznych zatrudnia się na podstawie umowy o pracę.

2. Do obowiązków pracowników inżynieryjno-technicznych należy w szczególności:

- 1) uczestniczenie w prowadzeniu prac rozwojowych realizowanych przez jednostkę badawczo-rozwojową,
- 2) wykonywanie zadań związanych z obsługą prac wynikających z działalności jednostki badawczo-rozwojowej,
- 3) wykonywanie zadań związanych z remontami i konserwacją aparatury naukowo-badawczej i innych urządzeń technicznych będących w posiadaniu jednostki badawczo-rozwojowej.

Art. 50. Kwalifikacje pracowników inżynieryjno-technicznych niezbędne do zajmowania poszczególnych stanowisk pracy określają przepisy o wynagradzaniu.

Art. 51. Do pracowników inżynieryjno-technicznych stosuje się przepis art. 41.

Rozdział 10

Pracownicy administracyjno-ekonomiczni

Art. 52. 1. Pracowników administracyjno-ekonomicznych zatrudnia się na podstawie umowy o pracę.

2. Do obowiązków pracowników administracyjno-ekonomicznych w szczególności należy:

- 1) administrowanie majątkiem jednostki badawczo-rozwojowej,
- 2) rozwiązywanie problemów ekonomicznych jednostki badawczo-rozwojowej oraz prowadzenie spraw związanych z kształtowaniem stosunków prawnych z innymi podmiotami,
- 3) wykonywanie prac związanych z planowaniem, finansowaniem i sprawozdawczością w zakresie działalności jednostki badawczo-rozwojowej,
- 4) obsługa administracyjna i socjalna pracowników jednostki badawczo-rozwojowej.

Art. 53. Kwalifikacje pracowników administracyjno-ekonomicznych określają przepisy o wynagradzaniu.

Rozdział 11

Pozostali pracownicy

Art. 54. 1. Pracowników, o których mowa w przepisie art. 30 pkt 5-8, zatrudnia się na podstawie umowy o pracę.

2. Do obowiązków pracowników, o których mowa w ust. 1, należy wykonywanie zadań ustalonych odrębnymi przepisami albo wynikających z ich specjalności zawodowych lub określonych w regulaminie organizacyjnym jednostki badawczo-rozwojowej.

3. Kwalifikacje pracowników, o których mowa w ust. 1, określają odrębne przepisy lub przepisy o wynagradzaniu.

Rozdział 12

Uprawnienia pracowników jednostki badawczo-rozwojowej

Art. 55. 1. Zasady wynagradzania pracowników jednostki badawczo-rozwojowej, a także wymagane zgodnie z przepisami art. 50, 53 i 54 ust. 3 kwalifikacje pracowników, o których mowa w tych przepisach, określa się w układach zbiorowych pracy lub w regulaminach wynagradzania, ustalanych na podstawie przepisów Kodeksu pracy.

2. Pracownikom jednostki badawczo-rozwojowej przysługuje dodatek za wysługę lat:

- 1) dla pracowników naukowych i badawczo-technicznych - w wysokości 3% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego po 3 latach pracy, wzrastający o 1% w każdym następnym roku do 20% po 20 latach pracy,
- 2) dla pozostałych pracowników jednostki badawczo-rozwojowej - w wysokości 5% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego po 5 latach pracy, wzrastający o 1% w każdym następnym roku do 20% po 20 latach pracy.

3. (skreślony).

4. Za wieloletnią pracę pracownikom jednostek badawczo-rozwojowych przysługują nagrody jubileuszowe w wysokości:

- 1) po 20 latach pracy - 75% wynagrodzenia miesięcznego,
- 2) po 25 latach pracy - 100% wynagrodzenia miesięcznego,
- 3) po 30 latach pracy - 150% wynagrodzenia miesięcznego,
- 4) po 35 latach pracy - 200% wynagrodzenia miesięcznego,
- 5) po 40 latach pracy - 300% wynagrodzenia miesięcznego,
- 6) po 45 latach pracy - 400% wynagrodzenia miesięcznego.

5. Okresy pracy i inne okresy uprawniające do dodatku za wysługę lat oraz do nagrody jubileuszowej ustala się w obowiązującym w jednostce badawczo-rozwojowej układzie zbiorowym pracy lub regulaminie wynagradzania.

Art. 56. 1. Czas pracy pracowników jednostki badawczo-rozwojowej, z wyjątkiem pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, pracowników obsługi, kierowców oraz pracowników zatrudnionych przy pilnowaniu, wynosi 40 godzin tygodniowo, chyba że przepisy szczególne przewidują inną normę czasu pracy.

2. Do czasu pracy pracowników jednostek badawczo-rozwojowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw zdrowia, o których mowa w art. 36 ust. 3⁽⁷⁾, stosuje się odpowiednio przepisy o czasie pracy pracowników *zakładów społecznej służby zdrowia*⁽⁸⁾.

3. Rozkład czasu pracy określa regulamin pracy uzgodniony ze związkami zawodowymi działającymi w jednostce.

4. Jeżeli wymagają tego potrzeby jednostki badawczo-rozwojowej, pracownicy mogą być zatrudniani poza godzinami pracy, a w szczególnych przypadkach - także w nocy oraz w dni wolne od pracy, na zasadach określonych w Kodeksie pracy.

5. Przepisu ust. 4 nie stosuje się do kobiet w ciąży oraz osób opiekujących się dziećmi w wieku do 8 lat.

Art. 57. (skreślony).

Art. 58. Pracownikom jednostki badawczo-rozwojowej pracującym w warunkach uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia przysługują z tego tytułu dodatki określone w art. 55 ust. 1.

Art. 59. 1. (uchylony).

2. Pracownikowi jednostki badawczo-rozwojowej przechodzącemu na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości trzymiesięcznego, ostatnio pobieranego, wynagrodzenia zasadniczego, jeżeli okres jego zatrudnienia wynosi co najmniej 10 lat.

3. Okres uprawniający do odprawy ustala się według zasad obowiązujących przy ustalaniu okresów zatrudnienia uprawniających do dodatków za wysługę lat.

Art. 60. Do pracowników naukowych oraz pracowników badawczo-technicznych jednostki badawczo-rozwojowej w zakresie wynagrodzenia za czas choroby lub innej usprawiedliwionej nieobecności w pracy, prawa do bezpłatnego lub płatnego urlopu dla celów naukowych, artystycznych lub kształcenia zawodowego, a także urlopu dla poratowania zdrowia oraz przenoszenia pracowników naukowych mianowanych i jednorazowego zasiłku na zagospodarowanie - stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące pracowników naukowych w szkołach wyższych.

tezy z piśmiennictwa

Art. 60a. (skreślony).

Art. 61. Pracownikom naukowym oraz pracownikom badawczo-technicznym zatrudnionym na stanowisku głównego specjalisty badawczo-technicznego lub starszego specjalisty badawczo-technicznego przysługuje urlop wypoczynkowy w wymiarze 36 dni roboczych rocznie.

Rozdział 13

Przepisy szczególne i przejściowe

Art. 62. 1. Zakłady doświadczalne będące państwowymi przedsiębiorstwami gospodarki rolnej przekształca się z dniem 1 lipca 1986 r. w zakłady doświadczalne jednostek badawczo-rozwojowych wskazanych przez organy założycielskie tych zakładów, zwane dalej "zakładami doświadczalnymi".

2. Włączone do jednostek badawczo-rozwojowych zakłady doświadczalne stają się zakładami tych jednostek, samodzielnie sporządzającymi bilans.

3. Organы założycielskie, o których mowa w ust. 1, określają zasady i tryb włączenia zakładów doświadczalnych do jednostek badawczo-rozwojowych.

4. Do zakładów doświadczalnych stosujących przepisy o gospodarce finansowej państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej, od dnia 1 stycznia 1991 r. stosuje się przepisy o gospodarce finansowej jednostek badawczo-rozwojowych.

5. Do pracowników zakładów doświadczalnych stosuje się przepisy Kodeksu pracy o układach zbiorowych pracy lub regulaminach wynagradzania, z tym że organ sprawujący nadzór nad jednostką badawczo-rozwojową, w której skład wchodzi zakład doświadczalny, może na pracowników naukowych i badawczo-technicznych takiego zakładu rozciągnąć w całości bądź w części przepisy niniejszej ustawy dotyczące tych pracowników.

projekty ustaw

Art. 63. Przepisy art. 62 ust. 2, 4 i 5 stosuje się także odpowiednio do tworzonych po dniu wejścia w życie ustawy zakładów doświadczalnych gospodarki rolnej, wchodzących w skład jednostek badawczo-rozwojowych.

Art. 64. 1. Z dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) grunty będące własnością Skarbu Państwa lub gmin, pozostające w zarządzie jednostki badawczo-rozwojowej, stają się przedmiotem użytkowania wieczystego tej jednostki,
- 2) budynki i urządzenia związane trwale z gruntami państwowymi pozostającymi w zarządzie jednostki badawczo-rozwojowej stają się jej własnością,
- 3) pozostałe składniki mienia jednostki badawczo-rozwojowej stają się jej własnością.

2. Przepisy ust. 1 nie naruszają praw osób trzecich, z wyłączeniem Skarbu Państwa.

orzeczenia sądów

pisma urzędowe

Art. 64a. 1. Jednostki badawczo-rozwojowe nadzorowane przez Ministra Obrony Narodowej oraz ministra właściwego do spraw wewnętrznych mogą nabyć:

- 1) w użytkowanie wieczyste - grunty będące własnością Skarbu Państwa lub gminy pozostające w dniu 1 stycznia 2001 r. w ich posiadaniu, jeżeli grunty te są niezbędne do prowadzenia w sposób ciągły badań naukowych lub prac rozwojowych określonych w statutach tych jednostek,
- 2) na własność - pozostające w jej posiadaniu w dniu 1 stycznia 2001 r. budynki i urządzenia związane trwale z gruntami, o których mowa w pkt 1, oraz pozostałe składniki mienia jednostki.

2. Nabycie mienia, o którym mowa w ust. 1, następuje nieodpłatnie.

3. Z mienia nabytego na własność przez jednostki badawczo-rozwojowe nadzorowane przez Ministra Obrony Narodowej wyłącza się przydzielone mienie wojskowe, które nie podlegało zaliczeniu do funduszu jednostki badawczo-rozwojowej.

4. Przepisy ust. 1 nie naruszają praw osób trzecich, z wyłączeniem Skarbu Państwa lub gminy.

5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób stwierdzania stanu posiadania mienia, o którym mowa w ust. 1, z uwzględnieniem w szczególności dowodów potwierdzających posiadanie tego mienia.

6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, jednostki badawczo-rozwojowe nadzorowane przez Ministra Obrony Narodowej oraz ministra właściwego do spraw wewnętrznych, które mogą nabyć mienie wymienione w ust. 1, po udokumentowaniu stanu posiadania tego mienia w sposób określony w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 5.

7. ⁽⁹⁾ Jednostka badawczo-rozwojowa wskazana w rozporządzeniu Rady Ministrów nabywa mienie, o którym mowa w ust. 1, na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez wojewodę albo wójta (burmistrza, prezydenta miasta), na wniosek tej jednostki złożony nie później niż w terminie do dnia 31 grudnia 2003 r.

akty wykonawcze

Art. 65. 1. Do czasu powołania dyrektora w nowo tworzonych jednostkach badawczo-rozwojowych organ sprawujący nadzór wyznacza na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy osobę pełniącą funkcję kierownika jednostki badawczo-rozwojowej.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w razie odwołania osoby pełniącej funkcję dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej, a także gdy funkcja dyrektora pozostaje nieobsadzona z innych przyczyn.

projekty ustaw

Art. 66. 1. Osoby, które nie posiadają stopnia naukowego doktora, a zajmują w dniu wejścia w życie ustawy stanowisko docenta lub adiunkta, zachowują to stanowisko na okres nie dłuższy niż 5 lat.

2. Osoby określone w ust. 1, które w dniu wejścia w życie ustawy ukończyły: mężczyźni 50 lat i kobiety 45 lat, zachowują to stanowisko.

Art. 67. ⁽¹⁰⁾ 1. Stosunek służbowy, wynikające z niego prawa i obowiązki oraz odpowiedzialność dyscyplinarną żołnierzy w czynnej służbie wojskowej oraz funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Państwowej Straży Pożarnej, wykonujących obowiązki w jednostkach badawczo-rozwojowych nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych, określają odrębne przepisy.

2. Warunkiem powołania żołnierzy w czynnej służbie wojskowej oraz funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Państwowej Straży Pożarnej na stanowiska przewidziane dla pracowników naukowych i badawczo-technicznych jest posiadanie kwalifikacji określonych w niniejszej ustawie i odrębnych przepisach.

Art. 68. (skreślony).

Art. 69. (skreślony).

Art. 70. Spory o roszczenia ze stosunku pracy pracowników naukowych, niezależnie od formy nawiązania stosunku pracy, podlegają rozpoznaniu w trybie przewidzianym w Kodeksie pracy.

Art. 71. Słuchacze studiów doktoranckich istniejących w dniu wejścia w życie ustawy mają prawo ukończyć te studia w dotychczasowym trybie i z zachowaniem posiadanych uprawnień.

Art. 72. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb działania oraz sposób i warunki tworzenia, łączenia, podziału i reorganizacji, i likwidacji jednostek badawczo-rozwojowych nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej oraz ministra właściwego do spraw wewnętrznych, uwzględniając w szczególności potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa oraz specyfikę działania tych jednostek.

akty wykonawcze

Art. 73. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może rozciągnąć przepisy niniejszej ustawy na jednostki badawczo-rozwojowe tworzone na podstawie porozumień międzynarodowych w zakresie nieuregulowanym tymi porozumieniami.

Art. 74. 1. Jednostka organizacyjna realizująca zadania wymienione w art. 2 ust. 2, utworzona przez osobę fizyczną lub osobę prawną w ramach prowadzonej przez nią działalności gospodarczej, może otrzymać status jednostki badawczo-rozwojowej, uprawniający do stosowania do tej jednostki organizacyjnej przepisów niniejszej ustawy, z wyłączeniem przepisu art. 13 ust. 3, a także do stosowania określonych w odrębnych ustawach przepisów o zwolnieniu jednostek badawczo-rozwojowych z podatków, opłat lub od cła.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do spółki handlowej, powstałej w wyniku komercjalizacji i prywatyzacji jednostki badawczo-rozwojowej.

3. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb nadawania i pozbawiania jednostki organizacyjnej, o której mowa w ust. 1, statusu jednostki badawczo-rozwojowej, uwzględniając w szczególności wymagania dotyczące wniosku o nadanie lub pozbawienie statusu jednostki badawczo-rozwojowej, sposób stwierdzania, czy jednostka organizacyjna spełnia wymagania określone w art. 3, oraz wyznaczając ministra właściwego do spraw nauki do załatwiania spraw dotyczących nadawania i pozbawiania statusu jednostki badawczo-rozwojowej, po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych oraz ministrem właściwym ze względu na rodzaj działalności prowadzonej przez jednostkę organizacyjną.

4. Spółka handlowa powstała w wyniku komercjalizacji lub prywatyzacji jednostki badawczo-rozwojowej otrzymuje status jednostki badawczo-rozwojowej na okres do dnia rozpatrzenia jej wniosku o nadanie tego statusu, bez konieczności zachowania warunków określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów wydanym na podstawie ust. 3.

5. Przepis ust. 4 ma zastosowanie pod warunkiem złożenia przez spółkę wniosku w terminie 60 dni od dnia przekształcenia. W przypadku gdy wniosek nie zostanie uwzględniony, spółka jest obowiązana do zapłaty podatków, opłat i ceł należnych za okres zwolnienia w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji w sprawie wniosku.

akty wykonawcze
projekty ustaw

Art. 75. (skreślony).

Art. 76. W sprawach nieuregulowanych ustawą do jednostek badawczo-rozwojowych stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące działalności przedsiębiorstw państwowych.

projekty ustaw